

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 71.199/3
van 1 april 2022

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘over de
regeling voor de toekenning van sectorale investeringssubsidies
aan cultuur- en jeugdinfrastructuur met bovenlokaal belang’

Op 16 maart 2022 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘over de regeling voor de toekenning van sectorale investeringssubsidies aan cultuur- en jeuginfrastructuur met bovenlokaal belang’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 29 maart 2022. De kamer was samengesteld uit Wilfried VAN VAERENBERGH, kamervoorzitter, Jeroen VAN NIEUWENHOVE en Koen MUYLLE, staatsraden, Jan VELAERS en Bruno PEETERS, assessoren, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Rein THIELEMANS, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 1 april 2022.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt ertoe de toekenning van sectorale investeringssubsidies aan cultuur- en jeuginfrastructuur met bovenlokaal belang te regelen.

In hoofdstuk 1 van het ontwerp ('Algemene bepalingen') wordt in een aantal definities voorzien (artikel 1 van het ontwerp), wordt het minimale en het maximale subsidiebedrag of percentage bepaald (artikel 2) en wordt bepaald dat de steun wordt verleend binnen de grenzen en de voorwaarden van de algemene groepsvrijstellingsverordening,¹ met uitzondering van de steun aan hostels, die voorafgaandelijk wordt aangemeld bij de Europese Commissie (artikel 3).

In hoofdstuk 2 van het ontwerp ('Prioriteiten') wordt bepaald aan welke investeringen prioriteit wordt gegeven (artikel 4). In de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap wordt een totaalbedrag per jaar ingeschreven voor de sectorale investeringssubsidies (artikel 5).

In hoofdstuk 3 van het ontwerp ('Voorwaarden') wordt bepaald welke kosten al dan niet in aanmerking komen voor de subsidies (artikel 6), worden de voorwaarden bepaald waaraan de subsidieaanvraag moet voldoen (artikel 7), evenals de algemene en specifieke subsidievoorwaarden die van toepassing zijn om in aanmerking te komen voor de subsidie (artikel 8), wordt voorzien in een algemeen beoordelingscriterium en in specifieke inhoudelijke beoordelingscriteria (artikel 9) en wordt bepaald aan welke vereisten de ontvanger van de subsidie moet voldoen (artikel 10).

In hoofdstuk 4 van het ontwerp ('Procedure') wordt de subsidieaanvraag geregeld (artikelen 11 en 12), evenals de beoordeling ervan (artikelen 13 en 14) en de uitbetaling van de subsidie (artikel 15).

Hoofdstuk 5 van het ontwerp bevat een aantal wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 november 2012 'betreffende het verlenen van investeringssubsidies voor culturele infrastructuur met bovenlokaal belang' (artikelen 16 en 17) en hoofdstuk 6 ('Slotbepalingen') bevat een aantal overgangsbepalingen (artikelen 18 en 19).

¹ Verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 'waarbij bepaalde categorieën van steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard'.

RECHTSGROND

3.1. Het ontwerp vindt, onder voorbehoud van wat volgt, rechtsgrond in artikel 6, §§ 1, 2, eerste lid, 4 en 5, van het programmadecreet van 18 december 2020 ‘bij de begroting 2021’, in samenhang gelezen met paragraaf 6 van diezelfde bepaling.

3.2.1. Naar luid van artikel 6, § 4, van het programmadecreet van 18 december 2020 wordt onder sectorale investeringssubsidies verstaan “subsidies toegekend als tussenkomst in de infrastructuuruitgaven van specifieke sectoren die door de Vlaamse Regering als prioritair worden aangeduid. De Vlaamse Regering legt deze prioriteit vast voor een bepaalde periode”.

Luidens artikel 4 van het ontwerp wordt tijdens de jaren van 2022 tot 2026 voor de sectorale investeringssubsidies prioriteit gegeven aan investeringen voor de volgende *sectoren*:

- “1° duurzaamheid van cultuur- en jeugdinfrastructuur;
- 2° veiligheid van cultuur- en jeugdinfrastructuur;
- 3° integrale toegankelijkheid van cultuur- en jeugdinfrastructuur”.

Aldus lijken de stellers van het ontwerp aan te nemen dat de voormelde machtiging in artikel 6, § 4, van het programmadecreet van 18 december 2020 impliceert dat de Vlaamse Regering de specifieke sectoren aanduidt die als prioritair worden beschouwd.

3.2.2. Uit de definitie van het begrip cultuur- en jeugdinfrastructuur in artikel 1, 2°, van het ontwerp kan worden afgeleid dat voor de omschrijving van de sectoren binnen het jeugd- en cultuurbeleid wordt verwezen naar artikel 4, 1°, 3°, 4°, 5°, 7°, en 8°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’. Met andere woorden, met die sectoren worden de bescherming en de luister van de taal, de schone kunsten, het cultureel patrimonium, de musea en de wetenschappelijk-culturele instellingen, met uitzondering van de monumenten en landschappen, de bibliotheken, discotheken en soortgelijke diensten, het jeugdbeleid, en de permanente opvoeding en culturele animatie bedoeld.

Er moet evenwel worden vastgesteld dat in artikel 4 van het ontwerp geen gewag wordt gemaakt van die sectoren of onderdelen ervan. Die bepaling betreft, daarentegen, de cultuur- en jeugdinfrastructuur in het algemeen. “[D]uurzaamheid”, “veiligheid” en “integrale toegankelijkheid” kunnen immers moeilijk worden beschouwd als een *sector* van het jeugd- en cultuurbeleid.

3.2.3. Hierop gewezen verklaarde de gemachtigde:

“In de voorbereidende werken en de toelichting van het decreet wordt het begrip niet toegelicht.

Organisaties die beschikken over bovenlokale cultuur- en/of jeugdinfrastructuur kunnen ondersteuning krijgen voor investeringen in elk van de mogelijke sectorale prioriteiten. Deze zijn dus van toepassing voor beide beleidsvelden en alle deelsectoren die hieronder vallen. Ook in het BVR voor het subsidiëren van bovenlokale cultuur- en jeugdinfrastructuur dat van kracht was voor de periode 2017-2021 waren de sectorale prioriteiten (energiewaardigheid, toegankelijkheid en automatiseren van theatertrekken) van toepassing voor alle bovenlokale cultuur- en jeugdinfrastructuur.”

3.2.4. De gemachtigde lijkt er derhalve van uit te gaan dat de Vlaamse Regering wordt gemachtigd om te bepalen welke *infrastructuuruitgaven* van specifieke sectoren van het jeugd- en cultuurbeleid als prioritair moeten worden beschouwd.

Ofschoon de tekst van artikel 6, § 4, van het programmadecreet van 18 december 2020 die interpretatie niet uitsluit, rijst de vraag of ze spoort met de bedoeling van de decreetgever. In paragraaf 2 van die bepaling wordt immers een onderscheid gemaakt tussen, enerzijds, de subsidiëring van grote cultuur- en jeugdinfrastructuren en, anderzijds, sectorale investeringssubsidies. Wat de grote cultuur- en jeugdinfrastructuren betreft, die niet worden geregeld in het thans voorliggende ontwerp, lijkt de sector waarin ze actief zijn er niet toe te doen. Anders is het evenwel wat de sectorale investeringssubsidies, die luidens paragraaf 4 betrekking hebben op *specifieke* sectoren van het jeugd- en cultuurbeleid. Dit lijkt te impliceren dat de Vlaamse Regering aanduidt over welke sectoren het gaat.

In artikel 4 van het ontwerp gebeurt dat thans niet. Dat zou derhalve nog moeten gebeuren.

3.2.5. Zelfs al zou worden aangenomen dat de Vlaamse Regering in artikel 6, § 4, van het programmadecreet van 18 december 2020 wordt gemachtigd om te bepalen welke *infrastructuuruitgaven* als prioritair moeten worden beschouwd, blijft de vaststelling dat “duurzaamheid”, “veiligheid” en “integrale toegankelijkheid” niet als “sectoren” van het jeugd- en cultuurbeleid kunnen worden beschouwd.

In die interpretatie, waarvan om voormelde redenen betwijfeld kan worden of ze spoort met de bedoeling van de decreetgever, zou in artikel 4 van het ontwerp gewag moeten worden gemaakt van investeringen voor *infrastructuuruitgaven ter bevordering van de duurzaamheid, veiligheid en integrale toegankelijkheid van cultuur- en jeugdinfrastructuur*.

3.3. Alleszins moet de adviescommissie die de Vlaamse Regering overeenkomstig artikel 6, § 5, van het programmadecreet van 18 december 2020 opricht, luidens die bepaling samengesteld zijn uit leden van de betrokken administraties en *deskundigen uit de betrokken sectoren*.

In die bepaling wordt geen gewag gemaakt van deskundigen “van de prioriteiten”, zoals in artikel 13, eerste lid, van het ontwerp nochtans wordt bepaald. Bijgevolg is er geen rechtsgrond om bij de samenstelling van de adviescommissie rekening te houden met de prioriteiten inzake *infrastructuuruitgaven* en moeten die woorden worden weggelaten uit het ontwerp.

VORMVEREISTEN

4.1. Uit artikel 3 van het ontwerp blijkt dat voor de ontworpen regeling een beroep wordt gedaan op de algemene groepsvrijstellingverordening, met uitzondering van de steun aan hostels, die voorafgaandelijk wordt aangemeld bij de Europese Commissie.

De gemachtigde gaf dienaangaande de volgende toelichting:

“Onder het BVR zullen investeringssubsidies worden toegekend aan verschillende soorten organisaties, waarbij niet alle subsidies onder eenzelfde staatssteunregime gebracht kunnen worden.

Vooreerst zijn er subsidies voor cultuurinfrastructuur. Deze subsidies vallen binnen de grenzen en voorwaarden van artikel 53 van de algemene groepsvrijstellingsverordening (AGVV). Het gaat om investeringssteun in de zin van artikel 53, lid 4 (a) aan organisaties die vallen onder de ruime categorieën van artikel 53, lid 2. Conform de AGVV is steun uitgesloten voor ondernemingen in moeilijkheden of ondernemingen waarvoor een terugvorderingsbevel uitstaat (art. 1, lid 4 AGVV). Ook de grenzen inzake maximale steuntoekenning (art. 4, lid 1, z)) en steunintensiteit (art. 53, lid 8) worden gereflecteerd in het ontwerp.

Daarnaast zijn er de subsidies voor jeugdinfrastructuur, waarbij in het algemeen wordt aangenomen dat deze subsidies geen staatssteun uitmaken. De in aanmerking komende jeugdorganisaties focussen zich quasi uitsluitend op (georganiseerde) jeugdgroepen, en bieden geen goederen of diensten aan op een commerciële markt. Het is daarbij duidelijk dat het niet om een economische activiteit gaat die de handel tussen lidstaten potentieel kan beïnvloeden.

Op het bovenstaande principe bestaat een uitzondering voor wat betreft de steun die verleend zou worden aan hostels. Daarbij heeft de Europese Commissie in het verleden immers geoordeeld dat de activiteiten van hostels weldegelijk als economisch kunnen worden beschouwd, omwille van hun eerder toeristische insteek. De subsidiëring van deze activiteiten is bijgevolg staatssteun. Aangezien daarbij geen beroep kan gedaan worden op de AGVV zal deze steun moeten worden aangemeld bij de Europese Commissie. Deze aanmeldingsprocedure moet nog worden opgestart. Dit wordt gereflecteerd doordat in het ontwerp een stand-still bepaling is opgenomen die bepaalt dat er onder het BVR slechts steun aan hostels zal kunnen worden toegekend nadat de Europese Commissie haar goedkeuring heeft gegeven in het kader van de staatssteuncontrole (art. 3, lid 4 van het ontwerp).”

Hij voegde daar nog het volgende aan toe:

“Het ontwerp van besluit werd nog niet aangemeld bij de Europese Commissie, zoals eerder aangegeven zal dit in de toekomst gebeuren. Het is daarbij weldegelijk de bedoeling om het ontwerp zelf aan te melden, en niet de afzonderlijke subsidiebeslissingen (aangezien het gaat om een steunregeling, en niet ad-hoc steun).”

Dienaangaande moet het volgende worden opgemerkt.

4.2. In zoverre een beroep wordt gedaan op de algemene groepsvrijstellingverordening, zal er vooreerst moeten worden op toegezien dat aan alle in die verordening bepaalde voorwaarden wordt voldaan.

4.3.1. In zoverre de gemachtigde aanneemt dat de exploitatie van jeugdinfrastructuur in alle gevallen geen economische activiteit uitmaakt, moet worden vastgesteld dat ook jeugdverblijven voor subsidie in aanmerking komen.²

² In artikel 8, § 1, eerste lid, 11°, van het ontwerp wordt bepaald dat een project met een gevraagd subsidiebedrag lager dan 150.000 euro geen project mag zijn dat betrekking heeft op een jeugdverblijf met erkenning bij Toerisme

In advies 70.289/3 van 19 november 2021 heeft de Raad van State, afdeling Wetgeving, ten aanzien van – onder meer – de jeugdverblijven het volgende opgemerkt:

“Het komt de Raad van State evenwel voor dat niet uit te sluiten valt dat ook de activiteiten van de ADJ, in zoverre die dienst jeugdcentra beheert, en van de jeugdverblijven als economische activiteiten te beschouwen zijn, vermits ze in concurrentie kunnen treden met andere economische operatoren die overnachtingen voor de jeugd aanbieden. In zoverre de ondersteuningsstructuren waarin het voorontwerp voorziet de jeugdverblijven en hostels tot voordeel strekken, rijst bovendien de vraag of de subsidiëring van die ondersteuningsstructuren ook niet als staatssteun beschouwd moet worden.

Indien de Europese Commissie in het kader van de prenotificatie tot hetzelfde oordeel zou komen, moet de ontworpen regeling, ook wat de ADJ, de ondersteuningsstructuren en de jeugdverblijven betreft, worden aangemeld.”³

4.3.2. Gevraagd of het resultaat van die prenotificatie ondertussen bekend is, en tot welke bevindingen de Europese Commissie is gekomen, antwoordde de gemachtigde:

“Wat betreft de prenotificatie van het decreet van 11 februari 2022 ‘tot vaststelling van de regels voor de subsidiëring van jeugdverblijven, hostels, ondersteuningsstructuren en de vzw Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme’ bevinden we ons nog steeds in de fase van prenotificatie. Op 5 oktober heeft de Europese Commissie een eerste reeks bijkomende vragen verstuurd, die beantwoord werden op 25 oktober.

Daarnaast heeft in de tussentijd een eerste gespreksronde met de Europese Commissie plaatsgevonden. Daarbij werden ideeën uitgewisseld m.b.t. de te prefereren piste voor het goedkeuren van de steuntoekenning (Aanmelding, Temporary Framework, DAEB, etc.). Tijdens dit eerste overleg heeft de Europese Commissie bevestigd dat zij de steun aan hostels beschouwt als staatssteun. Ze heeft daarbij het standpunt van de Vlaamse overheid – namelijk dat de steun aan de ondersteuningsstructuren en jeugdverblijfscentra geen staatssteun uitmaakt wegens gebrek aan economische activiteit – niet in vraag gesteld. Er werd evenwel geen schriftelijke reactie van de Europese Commissie ontvangen.

Met de Europese Commissie werd overeengekomen dat er een standstill-clausule zou toegevoegd worden aan het decreet, waardoor de subsidies aan hostels slechts toegekend kunnen worden vanaf het moment dat de Europese Commissie haar goedkeuring heeft gegeven m.b.t. de steunmaatregel. Dit is voldoende om te garanderen dat er geen onrechtmatige steun wordt toegekend, aangezien de overige bepalingen van het ontwerp (en de daarin opgenomen subsidielijnen) geen staatssteun uitmaken, en dus ook geen goedkeuring behoeven van de Europese Commissie.”

4.3.3. Ofschoon de Europese Commissie in de gespreksronde met de Vlaamse overheid waarvan de gemachtigde gewag maakt de stelling van die overheid dat jeugdverblijven geen economische activiteit zijn weliswaar niet heeft betwist, zal hieromtrent slechts definitief

Vlaanderen of jeugdverblijf in aanloop naar erkenning bij Toerisme Vlaanderen. *A contrario* vloeit hieruit voort dat projecten van meer dan 150 000 euro wel betrekking mogen hebben op dergelijke jeugdverblijven. Bovendien blijkt uit wat volgt dat jeugdverblijven die ook als jeugdlokaal worden gebruikt, ook voor projecten van minder dan 150 000 euro voor de subsidie in aanmerking komen (zie opmerking 8.2.1).

³ Adv.RvS 70.289/3 van 19 november 2021 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 11 februari 2022 ‘tot vaststelling van de regels voor de subsidiëring van jeugdverblijven, hostels, ondersteuningsstructuren en de vzw Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme’, *Parl.St.* Vl.Parl. 2021-22, nr. 1086/1, 84 (opmerking 4).

uitsluitseel zijn wanneer de Europese Commissie uitspraak heeft gedaan over de aanmelding van het decreet van 11 februari 2022 ‘tot vaststelling van de regels voor de subsidiëring van jeugdverblijven, hostels, ondersteuningsstructuren en de vzw Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme’, of van het thans voorliggende ontwerp.

Gelet op de onzekerheid hieromtrent, lijkt het evenwel raadzaam om de regeling waarin artikel 3, vierde lid, van het ontwerp ten aanzien van hostels voorziet, en die strookt met wat de Europese Commissie is overeengekomen aangaande het decreet van 11 februari 2022, uit te breiden tot de jeugdverblijven. Aldus wordt immers vermeden dat indien de Europese Commissie inzake jeugdverblijven tot hetzelfde inzicht zou komen als inzake hostels, de ondertussen toegekende subsidies zouden moeten worden teruggevorderd.

ALGEMENE OPMERKINGEN

5.1. Uit de artikelen 7, 1°, en 12, eerste lid, van het ontwerp vloeit voort dat de subsidieaanvraag moet worden ingediend via de webtoepassing die het Departement Cultuur, Jeugd en Media (hierna: de administratie)⁴ ter beschikking stelt. Voorts stelt luidens artikel 10, eerste lid, 1°, van het ontwerp de administratie de (energie)monitoringtool ter beschikking op basis waarvan de opvolging van de infrastructuurgegevens en het energieverbruik gebeurt. In artikel 12, tweede lid, 11°, a), van het ontwerp wordt bepaald dat om de prognose voor de energiebesparing te berekenen, de berekeningsformules worden gebruikt die de administratie ter beschikking stelt.

5.2. De toekenning van regelgevende bevoegdheid aan een administratie die geen politieke verantwoordelijkheid draagt ten opzichte van een democratisch verkozen vergadering is in principe ontoelaatbaar, omdat afbreuk wordt gedaan aan het beginsel van de eenheid van verordenende macht en aan het beginsel van de politieke verantwoordelijkheid van de ministers. Enkel wanneer het gaat om maatregelen die een beperkte en technische draagwijdte hebben, kan een dergelijke delegatie worden aanvaard.

5.3. Voor zover de webtoepassing die de administratie overeenkomstig de artikelen 7, 1°, en 12, eerste lid, van het ontwerp ter beschikking stelt er niet toe leidt dat de aanvraag andere gegevens moet bevatten dan deze die in artikel 12, tweede en derde lid, van het ontwerp worden vermeld, kan worden aangenomen dat die bepalingen geen regelgevende bevoegdheid aan de administratie toekennen.

Het bepalen van de (energie)monitoringtool op basis waarvan de opvolging van de infrastructuurgegevens en het energieverbruik gebeurt en van de berekeningsformules om de prognose voor de energiebesparing te berekenen, lijkt wel een regelgevende bevoegdheid te impliceren, vermits de aanvrager van de subsidie die berekeningsformule zal moeten hanteren en de ontvanger van de subsidie aan de hand van de (energie)monitoringtool de werken zal moeten opvolgen.

⁴ Zie immers de definitie van dat begrip in artikel 1, 1°, van het ontwerp.

Wat betreft de energiemonitoringtool en de berekeningsformules om de prognose voor de energiebesparing te berekenen, kan echter worden aanvaard dat het om maatregelen gaat die een beperkte en technische draagwijdte hebben. In beide gevallen is duidelijk waarop die energiemonitoringtool en de berekeningsformules betrekking hebben, namelijk het (geprojecteerd) energieverbruik van de infrastructuur in kwestie. De berekening van dat energieverbruik kan als een technische aangelegenheid worden beschouwd.

Wat betreft de monitoringtool op basis waarvan de opvolging van de infrastructuurgegevens gebeurt, blijkt uit het ontwerp niet wat met infrastructuurgegevens wordt bedoeld. Hierdoor krijgt de administratie bij het ter beschikking stellen van de monitoringtool een grote appreciatiemarge om te bepalen welke gegevens zullen worden vereist, hetgeen om de in opmerking 5.2 vermelde redenen niet kan worden aanvaard. Opdat de in artikel 10, eerste lid, 1°, a), van het ontwerp vervatte machtiging aan de administratie toelaatbaar zou zijn, zou in die bepaling, of in het tweede lid van artikel 10 dat een aantal definities bevat, nader moeten worden verduidelijkt wat met “infrastructuurgegevens” wordt bedoeld.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

6. In de rubriek ‘Rechtsgronden’ in de aanhef moet bijkomend worden verwezen naar artikel 6, § 5, van het programmadecreet van 18 december 2020.

Artikel 1

7. In artikel 1, 11°, van het ontwerp moet worden verwezen naar artikel 6, § 4, van het programmadecreet van 18 december 2020 (in plaats van “artikel 7, § 4”).

Artikel 8

8.1. In artikel 8, § 1, eerste lid, 10°, van het ontwerp wordt als algemene subsidievoorwaarde bepaald dat de subsidieaanvrager moet verklaren zich te houden aan de principes van goed bestuur.

Gevraagd waar die principes worden bepaald, verwees de gemachtigde naar de volgende website: <https://www.vlaanderen.be/cjm/nl/cultuur/cultuur-en-economie/goed-bestuur-cultuur>

Hij voegde daar nog het volgende aan toe:

“De administratie stelt een handleiding ter beschikking die aanvragers stap voor stap doorheen het aanvraagproces loodst; hierin zal verwezen worden naar de principes van goed bestuur en bovenstaande link.”

Vermits het om een subsidievoorwaarde gaat waaraan moet worden voldaan om in aanmerking te komen voor sectorale investeringssubsidies, moet ter wille van de rechtszekerheid in het ontwerp zelf nader worden omschreven wat die principes van goed bestuur inhouden of moet minstens nauwkeuriger worden bepaald over welke principes het gaat.⁵ Dat laatste is des te meer noodzakelijk nu de website waarnaar de gemachtigde verwijst, gewag maakt van meerdere documenten. Bovendien heeft die website enkel betrekking op het goed bestuur in de cultuursector, terwijl de sectorale investeringssubsidies waarin het ontwerp voorziet ook aan jeugdinfrastructuur kunnen worden toegekend.

8.2.1. Uit artikel 8, § 1, eerste lid, 11°, van het ontwerp vloeit voort dat jeugdverblijven met erkenning bij Toerisme Vlaanderen of jeugdverblijven in aanloop naar erkenning bij Toerisme Vlaanderen niet in aanmerking komen voor de sectorale investeringssubsidie waarin het ontwerp voorziet, voor zover het gaat om projecten met een gevraagd subsidiebedrag lager dan 150 000 euro.

Gevraagd hoe dit te verantwoorden valt in het licht van het grondwettelijke beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie, verklaarde de gemachtigde:

“Bij de voorbereiding van het reglement stelde de administratie van het Departement Cultuur, Jeugd en Media vast dat er gelijklopende trajecten zijn bij Toerisme Vlaanderen voor het subsidiëren van jeugdverblijfinfrastructuur, met name in het Logiesdecreet en nieuw ondersteuningsdecreet voor de jeugdverblijven ter vervanging van het Toerisme voor Allen-decreet (TV).

Beide administraties hebben in het kader van de herwerking van deze subsidiereglementen een bevraging gedaan naar de doelgroep van de respectievelijke beleidsvelden en getracht om de beleidsinstrumenten meer op elkaar af te stemmen. Doordat beslissingstermijnen voor deze subsidie-instrumenten niet gelijklopen en doordat de subsidiepercentages (t.o.v. de totale projectkost) en de subsidieerbare kosten voor toegankelijke en energiezuinigheidsmaatregelen niet overeenstemmen, was er weinig rechtszekerheid voor de doelgroep van jeugdverblijven. In beide onderzoeken kwam de vraag naar een duidelijkere opsplitsing van de projecten die in aanmerking komen voor ondersteuning bij één van beide beleidsvelden.

Het onderhavige BVR komt hieraan tegemoet, waardoor projecten van erkende jeugdverblijven met een beperktere grootteorde (totale subsidieerbare projectkost lager dan 250.000 euro) louter bij Toerisme Vlaanderen terecht kunnen voor ondersteuning. De opvolging en ondersteuning van Toerisme Vlaanderen is eerder gericht op dergelijke periodieke gefaseerde en kortlopende investeringen die voornamelijk het toeristische aspect ten goede komen (investeringen in kader van de erkenningsvoorwaarden of het behalen van een toegankelijkheids- /duurzaamheidslabel).

Voor projecten van grotere schaal is er nog steeds de mogelijkheid om een Investeringsubsidie aan te vragen bij het Departement Cultuur, Jeugd en Media, gezien de impact van deze investeringen doorgaans het louter toeristische aspect overstijgt (werken in kader van uitbreiding of heropwaardering van een jeugdsite, jeugdsites op langere termijn toegankelijk of duurzaam maken, investeringen in polyvalente infrastructuur met verblijfsfunctie). Bovenlokale jeugdwerkorganisaties die beschikken over jeugdverblijfinfrastructuur die ook als jeugdlokaal wordt gebruikt, kunnen nog steeds

⁵ Zie eerder reeds adv.RvS 69.489/3 van 1 juli 2021 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 16 juli 2021 ‘tot uitvoering van het Kunstendecreet van 23 april 2021’, opmerking 6.3.

een aanvraag indienen voor een investeringssubsidie lager dan 150.000 euro voor de ruimtes waar die werking plaatsvindt.”

In zoverre uit het antwoord van de gemachtigde kan worden afgeleid dat jeugdverblijven voor projecten van minder dan 150 000 euro een beroep kunnen doen op een subsidie van Toerisme Vlaanderen, of op de ontworpen regeling als de infrastructuur ook als jeugdlokaal wordt gebruikt, kan worden aanvaard dat het verschil in behandeling dat uit de ontworpen regeling voortvloeit, redelijk is verantwoord.

8.2.2. De gemachtigde wees er voorts op dat de hostels ook moeten worden vermeld in artikel 8, § 1, eerste lid, 11°, van het ontwerp. Hij verklaarde dienaangaande:

“Bij het opstellen van dit antwoord kwam de administratie tot de conclusie dat de doelgroep hostels ontbreekt bij de verwijzing naar jeugdverblijven in 11°. In overeenstemming met art. 3 dient het eerste lid bij definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering te worden aangepast naar:

‘voor projecten met een gevraagd subsidiebedrag lager dan 150.000 euro: het project betreft geen jeugdverblijf of hostel met erkenning bij Toerisme Vlaanderen of een jeugdverblijf of hostel in aanloop naar erkenning bij Toerisme Vlaanderen.’”

Hiermee kan worden ingestemd.

Artikel 14

9. Naar luid van artikel 14, vijfde lid, van het ontwerp worden de subsidievereisten, vermeld in artikel 10, steekproefsgewijs gecontroleerd door de administratie.

Uit de toelichting die de gemachtigde dienaangaande heeft gegeven, kan worden afgeleid dat met die bepaling de controle wordt bedoeld *nadat* de subsidie werd toegekend. Hij verklaarde immers:

“De subsidievereisten omvatten inderdaad enkele verplichtingen waaraan de projecten moeten voldoen tijdens en na oplevering van het bouwtraject. Deze subsidievereisten zijn een voorwaarde om de toegekende investeringssubsidie te behouden. De controle op de regelgeving overheidsopdrachten en toepassing van het decreet houdende de realisatie van kunstopdrachten voor gebouwen van openbare diensten komt aan bod bij de verantwoordingsprocedure voorafgaand aan de uitbetaling van de investeringssubsidie (artikel 15).

Het verplicht bijhouden van de energiegegevens en het behoud van de functionele bestemming van de infrastructuur gedurende de afschrijvingsduur van de investeringen worden steekproefsgewijs gecontroleerd bij wijze van een controle op afstand of ter plaatse. Ook na oplevering van de werken worden steekproefsgewijs controles ter plaatse uitgevoerd om de correcte aanwending van de middelen vast te stellen.”

In zoverre artikel 14, vijfde lid, van het ontwerp betrekking heeft op het toezicht na de toekenning van de subsidie, is die bepaling overbodig. Ook zonder die bepaling kan de administratie immers nagaan of aan de subsidievereisten is voldaan. Luidens artikel 11, derde lid, van de wet van 16 mei 2003 ‘tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de

begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof" is iedere begunstigde van een subsidie er overigens toe gehouden verantwoording te verstrekken over de aanwending van de ontvangen bedragen, tenzij het decreet of de ordonnantie hem daarvan vrijstelling verleent.

Vermits artikel 14, vijfde lid, van het ontwerp betrekking heeft op het toezicht na de toekenning van de subsidie, terwijl artikel 14 voor het overige de beoordeling van de aanvraag betreft, zou indien dat lid toch wordt behouden, het alleszins in een afzonderlijk artikel moeten worden ondergebracht, dat dan thuishoort in een aan hoofdstuk 4 van het ontwerp toe te voegen afdeling 4 met als opschrift 'Toezicht'. Indien in een dergelijke afdeling wordt voorzien, lijkt het bovendien aangewezen dat toezicht nader te regelen, veeleer dan zich te beperken tot wat thans in artikel 14, vijfde lid, van het ontwerp wordt bepaald.

Hoofdstuk 5

10. Vermits het de bedoeling is van de stellers van het ontwerp om de regeling van de sectorale investeringssubsidies uit het besluit van de Vlaamse Regering van 16 november 2012 te lichten en die aangelegenheid in het te nemen besluit te regelen, moet aan hoofdstuk 5 van het ontwerp een bepaling worden toegevoegd dat ertoe strekt in artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 november 2012 de woorden "en op de sectorale prioriteiten" te schrappen. Ook in artikel 1, 3° en 10°, van dat besluit moeten de woorden "of voor de sectorale prioriteiten" en "of sectorale prioriteiten" worden geschrapt.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS

Wilfried VAN VAERENBERGH